

308

1452-1463. Διαθήκες. Λευκωσία [λ, ι].

W. Rudt de Collenberg, «Les premiers Podocataro. Recherches basées sur le testament de Hugues (1452)», *Θησαυρίσματα* 23 (1973), σσ. 143-153, αρ. 1-4.

309

1453. Συνθήκη ειρήνης. Κωνσταντινούπολη [ι].

Σ. Λάμπρος, «Ἡ ἐλληνικὴ ὥς ἐπίσημος γλῶσσα τῶν σουλτάνων», *NE* 5 (1908), σσ. 69-70³¹³.

310

1453-1465. Διοικητικές και νοταριακές πράξεις. Βενετία, Κωνσταντινούπολη, Χάνδακας [λ].

T. Ganchou, «La famille Koumoussès (Κουμούσης) à Constantinople et Négropont, avant et après 1453», *Βενετία-Εύβοια: Από τον Έγριπο στο Νεγροπόντε, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Βενετία-Αθήνα 2006*, σσ. 89-107, αρ. 1-14.

311

1453-1490. Αποφάσεις βενετικών διοικητικών και δικαστικών οργάνων με σκοπό την καταστολή επαναστατικού κινήματος στην Κρήτη. Βενετία, Κέρκυρα, Χάνδακας, Χανιά [λ].

M. Μανούσακας, «Συλλογή βενετικῶν ἐγγράφων ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐν Κρήτῃ συνωμοσίαν τοῦ Σήφη Βλαστοῦ (1453-1454) καὶ τὰ μετ' αὐτήν», *ΕΕΒΣ* 29 (1959)³¹⁴, σσ. 206-221, αρ. 1· σσ. 208-233, αρ. 3-18³¹⁵· σσ. 234-240, αρ. 20-23· σσ. 241-250, αρ. 25-29· σσ. 252-254, αρ. 33-34· σσ. 255-260, αρ. 36-40· σσ. 262-272, αρ. 44-51³¹⁶.

313. Για τα ελληνικά έγγραφα βλ. σχετ. Παπαρρήγα-Αρτεμιάδη, Αρναούτογλου, Χατζάκης, *Περίγραμμα*, λήμμα 1.

314. Η μελέτη έχει δημοσιευτεί και ως μονογραφία: Μ. Μανούσακας, *Ἡ ἐν Κρήτῃ συνωμοσία τοῦ Σήφη Βλαστοῦ (1453-1454) καὶ ἡ νέα συνωμοτικὴ κίνησις τοῦ 1460-1462*, Ἀθήνα 1960.

315. Τα υπ. αρ. 15 και 5.1. έγγραφα έχουν επαναδημοσιευτεί στο Παπαδία-Λάλα, *Venetiae quasi alterum Byzantium*, σσ. 221-222, αρ. 9. Πρβλ. σχετ. λήμμα 134 του παρόντος.

316. Για την ίδια επανάσταση πρβλ. σχετ. λήμμα 314 και 342 του παρόντος.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΟΥ ΔΟΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ.

ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΗ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΙΩΝ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

Βενετία, 1465 (μ.ν. 1464), 28 Φεβρουαρίου

«Christophorus Mauro, dei gratia dux Venetiarum et cetera.

Nobilibus et sapientibus viris Jacobo [C]orna[rio], de suo mandato duche et ... consiliarijs ac Andree Marcello, capitaneo Crete et ... successoribus suis, fidelibus dilectis salute et dilectionis affectum.

Scripsimus de mense januarij 1463 et iussimus precessoribus vestris et ... successoribus litteras nostras tenoris infrascripti, videlicet, «Fidelis nostri dominij David Maurogonato, Judeus Cretensis, exposuit nostro dominio quod iustitij Crete sunt ipsis Judeis molestissimi, quia expillant paupertatem suam sub diuersis inhonestis modis et varijs cauillationibus, intrando diuersis horis domos suas, propter laboreria dierum festorum et pro cupiditate lucri faciunt se accusatores, testes, iudices et executores. Et propterea supplicauit concedi uniuersitati ipsorum Judeorum quod, si quis extra domum laborat in diebus festis in ordine descriptis, condemnetur in penna solita, sine remissione, dummodo testis non sit iustitarius, quoniam participat in lucro condemnationis, et quod, pro tali casu laborandi in suis domibus, non inquirantur nec molestentur. Nos igitur, uisa copia ordinis editi per nobilem uirum Lucham Truno, Ducham Crete, et eius consilium 1441 de mense julij exemplata, ut uidetur in libro actuum regiminis Crete, carta 80, Volumus et mandamus uobis quod in domibus suis predictos Judeos non permittatis molestari uel inquiri, si exercitium clam faciant in die festo et si pro laborando palam aliquis Judeus uel Judea ueniet condemnandus, non uidetur nobis conueniens quod qui participare debent in lucro pene sint testes. Et uolumus quod hoc ipsum mandatum, nostrum, de non inquirendo in domibus suis, si in festo faciant exercitium, seruetur per totam insulam, ne sub ista cauillatione predicti Judei uel Judee expillentur. Date in nostro palatio dei XIII januarij indictione XII^a 1463». Per quas, sicut uidere potuistis, ordinauimus quod, si Judei in die festo exercitium aliquid in suis domibus clam faciant, non molestentur, sed si in public, puniantur iuxta ordinem: Nunc autem intelligendo per relationem dicti David Maurogonato quod sub hac fictione inquirendi, si laborant in die festo, officiales inquisitores et stipendiarij intrant ipsorum Judeorum domos, multa inhonesta comittentes, adeo quod ex suspitione fornicationis multa mala secuta sunt et alia scandala, Volumus et mandamus uobis, quod dictum mandatum, quod uobis repplicari iussimus obseruare et obseruari facere debeatis, non permittendo huiusmodi officiales inquisitores aut alias personas intrare hostia domuum predictorum Judeorum, tam supra quam infra domos predictas, pro inquirendo quid laborerij faciant intus suas domos predictas.

Data in nostro ducali palatio die ultimo february, indictione XIII^a 1464»³¹⁷.

317. σσ. 252-253, αρ. 33.